

Діло

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ АДМИНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пош.
Конто почт. ш. 143.322
Лареса для телеграм.
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год перед
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 год.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00

ЗА ГРАНИЦЕЮ: в Америці 1 долар
Франції, Голландії, Бельгії 2 фр. фр.
Італії 7-50 год., Німеччині 7-50 год.
Англії 5 ш. фр., Швейцарії
швейц. 30 ш. фр., Румунії 150 лей.
Гарі 7-50 год. Астеріс 6-50 год.
Звичайна лареса год.

Рік LI.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-28.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Пекучі потреби і завдання.

Львів, 16. грудня 1930.

Все, що нам довелося пережити в переболі-
ти за час кількох останніх місяців, вичерпало
нас немало морально та потреби поважно на-
шими як культурними так і господарськими на-
даннями. Існування деяких наших господар-
ських і культурних установ стало під загрозою.
Перебути ліхоліття кинуло свою довгу тінь на
все наше національне життя. Замість на зоргані-
зовану розбудову всіх його діянок та поодиноких
установ зужито непомірно багато енергії на оборон-
ну акцію. Помічається загальне виснаження. А-
ле такий стан довго тривати не може. І коли в час
найбільшого ліхоліття ми кидали гасло: витри-
мати, так і тепер його поновлюємо та кличемо
асіх до солідарної праці над рятіванням і відбо-
довою тих наших здобутків, яких існування за-
грожене. Бо від такої праці ніхто нас ні не звіль-
нить ні виручить.

При тім треба пам'ятати, що крім численних
наших місцевих установ, які потребують негай-
ної збірної допомоги, на чолі нашої загальної у-
ваги мусять висунутися такі наші поважні й за-
служені культурні центри як „Просвіта“ і
„Рідна Школа“. Хоч наша суспільність матері-
ально виснажена, то всеж вона мусять в ниніш-
ніх відносинах напружитися, мусять, що так
скажемо, підтягнутися, мусять обмежити свої
індивідуальні, домашні потреби, та спійняти з до-
могою і місцевим своїм установам і тим більше
красивим центрам. Писав же колись батько на-
шої української національної літератури Котля-
ревський, що „до общего добра в упину, покинь
отца, покинь і матку, іди повинність ісправ-
лять“. Вже на порозі нашого національного від-
рождення були ці не найактуальнішими для на-
шого життя наведені слова Котляревського. Не
втрапили вони свої актуальності й по ниніш-
ній день. Тепер же стали вони просто наказом
жити.

Жива нація, що пережила вже стільки огне-
вих проб, що підво перебувала в останнє ліхоліт-
тя, не допустить хіба до того, щоби здобутки збір-
ної, ідейної праці цілих поколінь могли бути на-

раженими на небутті наслідком матеріальних
труднощів, спричинених посторонніми експери-
ментами над живим народним організмом.

Попереднім роком місяць грудень був при-
значений на всепарозно збірну для „Просвіти“.
Починалась збірка дару „Просвіти“ авчично
8-го грудня, як у день роковин заснування Т. а.
а кінчилась з кінцем грудня. Зате кожний січень
був призначений на збірки для „Рідної Школи“.
Була це традиційна коляда. Цього року влада
дала „Просвіті“ дозвіл на збирання дару в січні
1931 р. Через те прийшла деяка комплікація, бо
коляда для „Рідної Школи“ цього року в січні
відпала. Та це очевидно, на моє віки відбитися
на жертвенності нашої суспільності в користь
„Рідної Школи“. „Просвіта“ маючи дозвіл на
збірки в січні, мусять їх зорганізувати якнай-
краще, а громадянство зі свого боку про збірку
акцію належно та гідно підтримає. У цьому ми
певні.

В обличчі теперішніх великих труднощів
нашого життя, кожний український громадянин
мусять бути чутиливий на потреби кожної нашої
установи, мусять дорожити як цінністю існу-
вання кожної культурної та господарської ста-
лиці та зробити все можливе для її втримання.

Коли перебудемо переможно наслідки тепе-
рішнього ліхоліття, дамо ще один доказ на те,
що належимо до свідомих своїх завдань, відпор-
них на всяке лихо і незломних у своїх, прямих
намірах. Але викид оборонною рукою з
важкого положення залежить виключно від гро-
мадської зрілості, національної свідомості та
солідарності всіх поодиноких членів нашого гро-
мадянства. Коли цього не буде, то не врятуємо
нічого з загрозених поаній і наложь та виле-
мо перед собою і перед світом з цілої ситуації у
світлі малокультурного, невірного і неспішого
своїх власних цілей і завдань племені, долею я-
кого не слід навіть інтересуватися. Тому нашим
гаслом мусять бути: витримати власними сила-
ми, хочби й ціною максимальної затрати енергії
та сил, на своїх поаніях та витримати на рівному
рівні розвитку всі діянки нашого національно-
го життя.

„Торжество православія“.

Останні вибори виявили м. ін. деякі повчаю-
чі обставини щодо загального положення пра-
вославної церкви в Польщі та її ролі в житті у-
країнського населення. Вже й передтим можна
було здогадуватися, що варшавська први. ми-
трополія, по десятих роках балансування і до-
строювання до кождочасного польського уря-
ду, нарешті докотилася до якогось (як завше
позакулісового) порозуміння з санациєю. На-
верх ознаками цього були: 1) призначення зверх-
ності цивільної влади у найважливіших справах
прав. церкви (включно до скликання Церк. Со-
бору Президентов Республіки та постійної кон-
тролі уряду над працею передвиборчих нарад
і навіть Церк. Собору); 2) готовість вищої церк.
влади надати православію польський вигляд
(польську мову прийнято як обов'язкову в актах
Церк. Собору, в офіційній митрополії „Wiadomo-
ści Kościoła Prawosławnego“; заводиться спів

„Boże coś Polskę“ у митрополичому соборі та
по деяких церквах і т. д.); очевидно зате у
внутрішньому житті цілком запанувала москов-
щина (російською мовою виходить при Синоді
„Воскр. Чтеніє“, мова російська є мовою внутр.
урядування всіх органів церковного управління
і т. д.). Зате з урядових кол ми почули про го-
товість підтримувати прав. церкву і навіть да-
вати їй підтримку. Підтримка церкви, очевидно,
малаб означати матеріальну допомогу церк.
верхам. Зрештою ми вже бачили, як віддали ула-
нів екскуртували митр. Діонісія підчас його ар-
хидієрських візитацій на Волині 1927 р. Але ще
більшим дивоглядом виглядає тепер підкування
(однаково ендеїї і санациї) єдність православ-
ія (і), а навіть осудження акції т. зв. „всходне-
го обжонку“ („Przegląd Wileński“) — особли-
во як згадати, що ще так недавно санацийна пре-
са розводналася про національні права українців

Кривду робите своїм дітям
коли для задоволення їхньої будучності не
складаєте своїх ошадностей в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Про один цикл статей у „Ділі“.

Після відомих сумних подій у краю і після
виборів до польських законодавчих установ,
коли відповідальний за національну політику
провід найбільшої української національно-по-
літичної організації, а саме провід Українського
Національно-Демократичного Об'єднання пере-
бував у тюрмі, появилася на сторінках „Діла“
в часі між 21. листопада і 3. грудня ц. р. десять
передових статей на тему політичної тактики
нашої попередньої і теперішньої, нововибраної
Парламентарної Репрезентації.

Не виходячи тепер ні в оцінку ні в аналізу
цих статей з уваги на цілком невідповідний до
цього часу та обставини нині, після шеститижне-
вого побуту в тюрмі, провід у Редакції, вважаю
своїм обов'язком заявити, що висловлені в цих
статтях погляди на тему програми й тактики
нашої Парламентарної Репрезентації є тільки
індивідуальними міркуваннями автора статей.
Тому то не може за них нести відповідальності
ні Редакція „Діла“ ні, як в це провіряв, Парла-
ментарна Репрезентація ні теперішній тимчасовий
провід Українського Національно-Демокра-
тичного Об'єднання.

Прикро, що ці статті в такому винятково
важкому та важному часі появилася ще й до
всього того на сторінках „Діла“ як редакційні.
Львів, 16. грудня 1930.

Василь Муляр,
головн. редактор „Діла“.

і білорусинів у церкві та про потребу створення
окремих єпископій українських і білоруських
(як відомо, п. Голубовський, знайомо ще з синод. канце-
лярії україножерів; літом ц. р. усунуто ректо-
ра волин. духовної семінарії, о. Табінського,
і на його місце призначено такого ворога украї-
ніш, як єп. Симон кременецький і т. д. Всі ці
зміни апробував саме „українофіл“ воевода Ю-
зевський).

Над тими всіми подіями задумувалися ті,
що належно оцінюють значіння прав. церкви в
житті нашого народу. І ось — останні вибори
ту ситуацію прояснили цілком. Першими ластів-
ками були — дукський прот. Анаст. Павлюков-
ський та володимирський свящ. Мик. Широць-
кий, котрі відкох підписали воевідськ у виборчу
відозву одинок. Волинський підписи правосл. свяще-
ників поруч з підписами одиниць Сергій та
Богуславського, які ще так недавно виступали
в соїм проти православних (у справі відібрання
церкв в Жабчу та руйнування церкв в Павло-
вичках). Здавалося — як єрейське сумління мо-
же дозволити на це правосл. священників? Тим
більше, що ще так недавно волинський комітет
ББ. розсилав таємні обіжники до прав. духо-
венства з запитанням про його відношення до
особи митр. Діонісія та до консисторських по-
рядків, і про ці обіжники довідався митрополит
(а потім і преса — „Діло“, „Воскр. Чт.“). Мож-
на було сподіватися, що після таких підкопів
під митрополію священники, котрі пішли би на
співпрацю з ББ., могли би нарізатися на гнів
митрополита. Але незабаром сам митр. Діонісій
видав відозву, в якій розкладав вірних їм за
одиноків! І це після того, як знов таки ще так
неловко, коли почалися реалізаційні поновені

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 12. grudnia 1930 r.
Sąd okręgowy Wydział VI karnej we Lwowie w sprawie
konfiskaty Nr. 270 z czasopisma „Dilo“ z daty Lwów dnia
1 grudnia 1930 r. do zyg. VI. l. Pr. 412/30 na posiedze-
niu niejawnem w dniu 10 grudnia 1930 r. po wysłuchaniu
roku raktoru Sądu okręgowego we Lwowie postano-
wia: I uznać za uzasadnioną dokonana dnia 3.
grudnia 1930 r. przez Prokuratora Sądu okręgowego we
Lwowie konfiskatę czasopisma „Dilo“ Nr. 270 z daty
Lwów dnia 4 grudnia 1930 r. zawierającego: I. w ar-
tykule pt. „Wyburczy wysiłki do Sojmu“ w ustępie od słów
„Prawdą“ do „znacznoci“ zamłona występu z 300
uk. zarządzić aniszczenie całego nakładu i wydać
w myśl § 93 pk zakaz dalszego rozpowszech-
nienia tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się
odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz,
by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w naj-
bliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewy-
konanie tego nakazu ocłagać za sobą następstwa

przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII 1861 Nr. 6 ex
1891 tj. zezwazenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł.
II. uchylić natomiast dokonana dnia 3. XII. 1930 r. przez
Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę
powyższego czasopisma w artykule pt. „Pisla rozbycie
zobow. Osonu“ Uzasadnienie: Ad I. Ogłoszenie dru-
kiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu fałszy-
wemu twierdzeniom pónisze w powadze czynności władz
administracyjnych w przedmiocie obliczenia wyniku wybo-
row w powiecie kaluskim, co odpowiada znamienom
występku z § 300 uk. Według § 467, 468, 493 pk,
występku z § 36, 37 ust. pras. jest zatem powyższe posłono
wienie uzasadnione — Ad II. Ponieważ w artykule tym
trudno się dopatrzyć znamion jakiegokolwiek czynu kary-
godnego, należało ustępek ten uchylić.

Na oryginalne właściwe podpisy.
Za zgodność: Cijanowicz
główny sekretarz

як 700 церков, варшавська митрополія знайшла опору єдиному в Українському Клубі, при котрім навіть заснувалася була комісія для захисту прав церкви...

Ми стали відтак свідками таких парадоксів, коли українські посланці-уніати боронили з союми православних інтересів (Струтинський, Целенич, Кохан), а православні одиниці виступали проти них (Сегейда і Богуславський); що більше в зв'язку з обороною православної церкви в Павловичах уніат-посол Кохан дістав рік в'язниці, а правосла. митрополит в той-же час казав вірних підтримати... одиниці! Гучність такої політики можна тільки подивляти. „Кур. Варш.“ пояснює це тим, що ББ. поставило на своїх кандидатських списках кількох росіян. Але хоч „Воскр. Чт.“ цього не заперечує (ч. 47), всеж таки трудно повірити, щоби ради тих двох сумнівної вартості російських кандидатур митр. Діонісій пішов проти вдесятеро більшого й сильнішого Українського Клубу, який до того ж підтримував варш. митрополію навіть без ніяких застережень!

Слідом за митр. Діонісієм пішла й частина правосл. духовенства. На відозвах повітових комітетів одиниці ми бачили вже підписи бувш. українського сенатора (з виборів 1922 р.) о. Герштанського, свящ. П. Відібиди-Руденка (емігр. УНР) та ін. Правда, дехто з них уперто твердить, що вони самі не підписувалися, лише що їх без їх відома і згоди „підписали“ (о. Широцький: цікаво булоб выяснити ту справу?). Інші оправдувалися іншими „обставинами“. А потім вже й на деканатських соборниках спритніші декани повчали духовенство, як агітувати за одинкою (навіть у церк. проповідях) і знае-

КРЕМ ДО ЗУБІВ „ТЛЕН“

— антисептичний і є найліпшим середником проти нищення зубів.

856

листі ч. 11 в ковельській окрузі і був саме творцем соймової комісії для захисту правосл. церкви. Щож дивуватися сільським національно-несвідомим батюшкам, коли так розбіть „український“ священик (зпід стягу Петі Певного), ще й родич відомого Костя Широцького! Тільки Кость Ш. належав до українських революційних діячів і студіював наше минуле — любови до рідного краю, а о. Микола Ш. вже навіть зве себе Szerocki і зносить старі правосл. образки до таких польських музеїв, котрі щойно „оби організуються і ще хто зна, чи взагалі зорганізуються... Для противаги „Проезіті“ закладає з такимим емігрантами хрунівські добродійні комітети, яких „добродійна“ діяльність за кілька літ виявляється тільки просьбою до акцизу про надання горілчаної концесії!

Нарешті дійшло до того, що правосл. духовенство навіть між собою кореспондує вже по-польськи. Ось документ з захованням оригінального правопису:

„Dziekan Prawosławny 2 Dziekanatu pow. Włodzimierskiego. L. 352. Chotieczów. dn. 6 listopada 1930 r. Do Wielebnego Proboszczy Prawosławnego w... ks. N. N. Zgodnie z poleceniem Władz Administracyjnych proszę o odprowadzenie w dniu 11. listopada rb. w rocznicę odparcia najeźdu bolszewickiego i niepodległości Polski o godz. 8 rano w swojej parafialnej cerkwi Nabożeństwa dziękczynnego (molebień błagodarstwienną). Jednocześnie proszę o konieczne przybycie w temże dniu do Chotieczowa na godz. 11 rano dla odprowadzenia solennego Nabożeństwa, które odbędzie się przy Urzędzie Gminnym w obecności Władz Naczelnych. Na Nabożeństwo to należą mieć z sobą szaty kościelne (obłaczenie). Ks. Dziekan Harjon Denisiewicz“.

Залишаємо на боці неграмотність того письма, а якому говориться про якусь гову істоту — „пробошу“ (цікаво, де та „пробоша“ мешкає?) та запроваджується „молєбєнь блəгəдəрствєннəя“ (по якому це?) в роковини — „одпəрццə“ непòдлєглòсццє Пòльсццє... Фактом є, що якась частина правосл. духовенства з церк. вер-

хами перебирає на себе ролі кресових жидів-асиміляторів у поширенні польськості серед „інорòдццв“.

Отже стоїмо перед перспективою „упаньствовєннə“ польського православ'я. Може з погляду церковних верхів це буде навіть „торжєстvom правослəвцə“ в неправославній декжаві. Але щòб часом те удержавлєннє церкви не стало її вдержавлєннєм...

Мимоволі приходять на думку порівняння Берестейська Унії в історичнім розвитку своїм стала церквою чисто українською; мала 5-ти по бажанням декого містком до польонізації, а стала заборомом проти польонізації, ще й опертим на світову могутність Риму. Не даремно-ж тепер „Przegląd Wileński“ перестерігає перед творенням надалі всяких уній та „обжондкв“ якщо вони мають давати Польщі таких зладків, як митр. А. Шептицький. Натомість православ'є в сучаснім стані і при сучаснім провіді безперечно є простою дорогою до польщення нашого народу, й не диво, що сусідська преса тепер заявляється за єдністю такою православ'єм...

Д-р А. Ричинський.

Увага. Після написання цієї статті дійшло до мого відома, що в одній російській газеті уміщено вістку, нібито я разом з прот. Табінським „продали“ православ'є митр. Шептицькому і вступили до Українського Католического Союзу. З приводу цього зазначу: 1) я не міг „продати“ те, що на мій погляд продають за миску сочевиці інші, більше компетентні чинники; 2) до Українського Католического Союзу я не міг покищо вступити, бо цей Союз, оскільки мені відомо, перебуває в стадії організації і фактично, ще не існує; 3) на вибрики всяких письменників відповідати не буду, бо ці вибрики мають єдину ціль — каламутити воду, аби пошкодити о. Табінському зайняти належне йому місце, або дискредитувати мене на православній Волині. Подібні „сензації“ вказують тільки на низький рівень того часопису, який частує ними своїх читачів.

А. Р.

У Володимирі Вол. 8. XII. 1930.

Чай марки Бузько

віддавна признаний за найліпший.

мо, що такі випадки бувають. Не задумувалися батюшки над тим, що церкви не можна втягати на службу якійсь одній партії, хочби й урядовій, бо церква повинна всіх єднати і християнізувати, — та й хто відає, може завтра прийдеється співати вже тим, проти кого нині духовенство виступило так необережно, хочби напр. єндекам, які очевидно зростають на силі... Не здумалося духовенство й над тим, чи піднесеться його і так невисокий авторитет серед правосл. населення після таких очевидних проявів безпринципності і льокайства. Зворушливо виглядала світлина митр. Діонісія з соймом прибічного духовенства („Іл. Кур. Цодз.“) підчас повороту з урочистого молення у митрополічному Соборі за успіх одиниці! І це в той час, коли український єпископат у Галичині з приводу відомих подій запровадив додаткові молення по церквах у дні „всенародних скорби“.

Колиж прийшло до виборів, себто нерівного бою між одинкою та українською одинацтвом, то напр. той-же о. Широцький казав, що так краще голосувати за одинкою, ніж за комуністами. Тому, що ніякого комуністичного сп'ску в нашій окрузі не було, то виходить, що о. Широцький прирівняв до комуністів навіть п. Хруцького, який стояв на першій місці на

До процесу інжинірів у Москві.

З голосів комуністичної преси.

Вся більшовицька преса далі присвячує дуже багато уваги відомому процесові інжинірів у Москві, що закінчився знаним уже для наших читачів присудом. З нагоди цього процесу пише ця преса дуже багато про інтервенційні пляни „європейських контрреволюціонерів“ і таким чином капіталізує цей процес для пропагандистичних цілей у межах СРСР. Щоби наші читачі мали змогу познайомитись зі зразками такої акції

більшовиків при допомозі своєї монопольної преси, наводимо далі за харківським „Комуністом“ з 11. грудня у витягах статтю п. н. „Загрози вої інтервенції“. Під підзаголовком „Провокації імперіалістів“ читаємо дослівно:

„Намагаючись підбурити проти СРСР громадську думку, щоб полегшити готування нової інтервенції проти нас, імперіалісти не гребують навіть фальшуванням аби тільки довести, що дже-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 18. ГРУДНЯ 1930.

АЛЬФОНС ДОДЕ.

83)

МАЦІЦЬКИЙ

ПОВІСТЬ.

Від тієї хвилини я не знаю, що було зі мною далі. Кінець тієї страшної ночі, день, що прийшов за нею, ще один і багато інших після нього лишили в моїх споминах тільки невиразні образи. Пам'ять моя має з того часу великі пропуски. А всеж таки пригадую собі — немов би це все діялося століття тому — довгий безкоштовний похід по париському болоті, за чорним лозом. Я йшов без шапки між Перротом і о. Жерманом. Холодний дощ зі снігом ударяв у наше лице. Перрот ніс велику парасольку, але тримав її так незручно, що густий дощ зливав реверенду священика аж уся блєстїла.

Ах! який-же це був дощ!

Поруч нас за караваном ішов мушина весь у жалобі, з чорною гебановою паличкою. Це т. зв. майстер церемонії, шамбелян смертного короводу. Як усі шамбеляни мав він на собі оксамитну мантию, шпату, короткі штани і циліндер. Чи була це лише галюцинація? Маю враження, що цей добродій нагадував сильно Віота, генерального інспектора з Сарлянди. Він був довговязий, так само як тамтой, з головою перехиленою на бік. За кожним разом, коли гляділа на мене, мав ту саму обабуду і ледяну усмішку, як тамтой ключник. Може це я не був Віот тільки його тїнь

Караван їхав невпинно вперед, але тягнувся поволі, страшенно поволі... Здавалося мені, що не доїдемо ним ніколи, та нарешті зупинилися ми в сумнім саді, серед жовтого болота, в яке ноги западаються аж по кістки. Стаємо над великою ямою. Якесь люди в коротких плащах приносять важку скринку, яку пробують спустити вниз. Нелегка це справа. Мотузи ховські від дощу, викоплюються з рук, чую, як один з них кричить: „ногами вперед! ногами вперед!“ Напроти мене з другого боку ями, тїнь Віота з перехиленою головою все ще солідко всміхається до мене. Довга вихуділа стиснена жалібним одягом відбивається на тлі сірого неба і виглядає як мокра чорна, велика сарана.

За якийсь час їду сам з Перротом... Сходимо передмістям Монмартру... Перрот шукає за фіякром, але надаремно... Йду поруч нього з капелюхом у руці. Все ще мені здається, що їду за караваном. Люди зглядаються на того великого мушину, що плаче і махає на фіякрів і на ту дитину, що з відкритою головою йде під дощем...

А ми їдемо все далі. Почуваю себе слабим, голова моя важка... Та ось і пасаж Сомон, давня фірма Лялюєта з мальованими віконницями, з яких спливає зелена вода... Замість ввійти до крамниці, їдемо до хати Перрота... На першій поверсі не маю вже сил. Сідаю на сходи, далі не можу; голова занадто тяжить мені... Тоді Перрот бере мене в свої обійми і вносить мене до своєї кімнати на лів мертвого у пропастиці. Чую, як об вікна б'ють ледяні грудки, а вода з рива ллється на подвіря з великим шумом.

— Ах, який-же це дощ!

XVI.

Сон кінчиться.

Маціцький хорий, вмирає. Перед пасажем Сомон вулиця вкрита соломом, яку змінюють що два дні і люди кажуть: „Ще на горі вмирає той богач...“ Але не богач вмирає, а Маціцький... Всі лікарі видали свій присуд. За два роки тиф дівчі, це за багато для такого моряря. Хутко запрягайте чорний повіз, нехай чорна сарана приготує свої гебанову паличку і жалібну усмішку, бо Маціцький недужий, вмирає!

Можна уявити собі метушню в давній фірмі Лялюєта. Перрот не спить, а „чорні очі“ у сльозах. Дама з великими заслугами перекидує нервово книжку Распая і молиться до св. Камора щоби поміг недужому новим чудом... Кремовий салон опустів, фортеп'ян зазмер, флейта висить на стіні. Та найсумніший з усього це мала чорна суконочка, що сидить у кутку зранку до вечора мовчки вишиває і заливається злізми.

І коли так сумно минають дні та ночі, в давній фірмі Лялюєта Маціцький лежить собі спокійно на пухім ліжку, не знаючи навіть, що є причиною такого горя довкола себе. Лежить з відчиненими очима, але не бачить нічого. Предмети не доходять до його свідомості. Не чує нічого крім глухого шуму, невиразного шепоту, так, немов би замість вух мав дві морські черепашки, такі великі рожеві черепашки, в яких чуємо шум моря. Не говорить нічого і не думає, наче підрізана квітка. Не бачає нічого більше крім компресу зі свіжої води на голову і грудку льду в уста. А коли лід розтанув, а компрес висох від його гарячої голови, він бурмоче; це вся його розмова.

(Продовження буде.)

мало полього лиха в капіталістичних державах — не диктатура пролетаріату в СРСР. З цією метою капіталістичний світ нагло охоче використовує емігрантську підлоту і плається навіть до самих провокаційних вихваток.

На початку повстання в Індії цього року, приміром, англійський уряд навмисно надіслав до Індії партію гвинтівок нашого зразку, щоб заплутати СРСР, наче він підбурює англійську державність на повстання та озброєннє проти влади Британської імперії.

Підчас тривів в радянському посольстві в Пекіні та в Лівонському торгпредстві, імперіалісти намагалися знайти документи, що компрометували СРСР і, не знаходячи, сами фабрукували їх.

Наша антирелігійна пропаганда була заарештована для виступу папи римського, що оголосив „хрестовий похід“ проти СРСР, „Кутенісний“ легенда про „радянський демпінг“, усе це справи одного порядку, спосіб заплутувати пролетарську державу і тим полегшити готування війни проти неї.

Слід відзначити, що у всій цій антирадянській кампанії нагло видатна роль належить Франції. Її міністер Фланден подорожував по країнах малої Антанти, організуючи „аграрні конференції“ в Румунії, Польщі тощо. Отже, Франція падає на себе провід у цій справі.

Капіталістична преса вишукє найменші приклички щоб сказати цюквати СРСР, при чому, нагло велику ретельність у цьому такти виклає преса Франції та її слухняного пасала — Польщі, не лічучи, звісно, білогвардійської преси.

Капіталісти ввесь час вишукєть способів, щоб спровокувати СРСР на війну. Убивство нашого посла в Варшаві тов. Войкова 1927 року, замах на нашого торгпреда в Варшаві тов. Лізарєва 1928 р., готування до того, щоб висадити в повітря будинок нашого посольства там таки на весні цього року, триває в наших повперелствах у Пекіні та в Лівонії, розвив дипломатичних павесин дипломатичного уряду Великобританії. — усе це ланки одного ланцюга, прагнення викликати нас на війну.

Але дослідження мирна політика радянського уряду досі приволила до мирного розв'язання усіх таких конфліктів.

Тоді імперіалістична зграя вишукє новий спосіб спровокувати нас на війну. У серпні 1929 р. за неприхованого підбурювання капіталістичних кпалі банда китайських мілітаристів захоплює Китайсько-Східну залізницю, що нею, на основі рівноправного договору, керували на патетичних засадах представники СРСР та Китаю і що прибуток від неї рівномірно розподілявся між ними двома державами.

Свідом за цим до наших далекосхідних кордонів стягають наймані білогвардійські банди, (що авашили собі притулок та опіку в північній Манчжурії та дістають кошти від імперіалістичних держав), наймані хунгузькі зграї та регулярне військо Манчжурії, які силкуються вдер-

нутися в межи СРСР і порушити мирне соціалістичне будівництво на Далекому Сході.

Але й на цю провокацію радянський уряд відповів не оголошенням війни, а організацією оборони своїх далекосхідних кордонів, об яку з великими витратами розбиваються інтервентські банди. У наслідок зазнаної поразки, уряд північних провінцій Китаю мусів стати до переговорів, щоб врегулювати керування Китайсько-Східною залізницею.

Усі агадані факти не випадкові. Вони ласіть загрозуванню від імперіалістичної антирадянської політики. Зростання бо Радянського Союзу та успіхи нашого соціалістичного будівництва найкращий і незаперечливий доказ не

На економ чні теми.

Централізація чи децентралізація наших кооперативів для закупів і збуту?

(Стаття дискусійна.)

На порядку парад, що відбулися в „Центро-Союзі“ дня 5 і 6. грудня 1930 р., поставлено між іншим ось таку справу: „Чи мають бути великі, чи малі Союзи Кооперативів?“ Якщо ця справа має вже тепер вирішитися, то я виділяю ще даліше питання, а саме, чи є рація існування дотеперішньої бюрократичної нашої кооперативної буди і підбудови в такому виді, в якому вона тепер знаходиться. Доторкнуся тут лише однієї галузі кооперативів, а саме кооперативів для закупів і збуту по наших селах та їх централі.

На західних наших землях начислюємо понад 2.000 таких кооперативів. Усі вони побудовані на широко-демократичних принципах. Ці всі кооперативи є самостійними госп. одиницями і ділення їх не є яслід скоординоване, а залежне у великій мірі від праці або побажань, деяких членів управ чи надзирних рад цих кооперативів. Усі вони разом і представляють „щось“ і також „нічого“. Ми величаємося великою кооперативною будовою і на цю тему наде багато похвальних слів, але коли приглянутися тій будові очима реалістичного економіста, то треба, на жаль, ствердити сумну дійсність, що вона представляє малу вартість на господарському полі нашого народу. Наші кооператори верховоці дивляться на організацію і розвив нашої кооперативів для закупів і збуту завадою рожево і відбігають далеко від правдивої дійсності в винос господарського життя.

Як знаємо, від декількох літ в цілому світі, а в Польщі аж нагло марканти, творяться боєреривно картелі, синдикати і т. д., які охоплюють різні галузі продукції, а теж і торгівлі. Нпр. у Польщі маємо ось такі картелі: нафтовий, држ-длевий, цукровий, сталевий, рижовий, свічковий, синдикат абжевий, для збуту худоби і т. д. Ціль, до якої всі картелі прагнуть, нагло ясна. Вони хотять при допоміг своєї фінансової могутності усунути в дотичних галузях продукції і торгівлі всяку конкуренцію, створити приват-

реват соціалістичної системи перед капіталістичною, це наочна пропаганда серед робітників та селян усіх країн потреби за нашим прикладом, взяти владу до своїх рук і по своєму будувати життя“.

(Продовження буде.)

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 18. ГРУДНЯ 1930.

МІХ. РУДНИЦЬКИЙ.

З НАШИХ ВИДАВНИЦТВ.

В ОБОРОНІ ОДНОЇ МУЧЕНИЦІ.

Було у нас за останній час чимало мучениць. Не бракує їх нині і довго ще будемо їх мати. Не всім можемо боронити, не всім допомогти. Та є між ними одна мучениця, якої стан заласить від нас, українців: — рідна мова.

Ви скрикнули: „Чули ми про це...“ Земля-ччитачу, що не живеш ні з пера ні з друку — жорстокий! Я не про тебе, а тільки до тебе. Коли чуєш, що якийсь заслужений діяч сидить у в'язниці, ти вважаш природним, щоб якийсь відомий подавати звістки про його долю і живити відомості про його захід, щоб її віддати. Доля нашої мови не є менше важна. Бувають хвилини історичних кріп, переломових зусиль, коли розв'язанню та розширтованню народом не лишається ніякої іншої сили крім свідомості, що має єдиність мови.

Чи треба аж таких патетичних слів передмови, щоб перейти до кількох фактів, не менше строгіх як факти звичайного над невизначені?

Підручники наших шкіл — здебільше зберіли: їм стан переможений розвитком нашої літературної мови від 20-літ; вони кипять від польонізмів і москалізмів, видорінують а душі учнів і очисляють свою чужою, бюрократично-штучною складеною всьєю почуття „духа мови“ рідної, отже своєї рідної, а не перекладеної з інших. Та хто зна, чи ми можемо в північних обставинах мати видані на чужих книжки, про яких видання ріднають нагло часто люди найменше зажерені чистотою їхньої мови.

Та маємо нині вже поважну скількість видавництва. Про пресу можна би не згадувати, бо вона сплюю обставин родиться під прокломом поспіху: ні ті, що пишуть не мають змоги виправляти (або давати іншим) своїх рукописів, ні ті, що її читають не приважують, на жаль, ніякої ваги до її мови.

З видавництвами пресумна справа. Досі їх підприємці не зрозуміли, що так само як окладники не можна доручати журналістові, тільки майстерні, так само виправки рукописів не можна доручати бізнесменам. Видавництва „Рідної Школи“, „Червоної Калини“ чи „Світа Дитини“ повинні безумовно мати фахових знавців мови, щоб із своїх книжок винювати бодай те придорожне хабазя, що не дає змоги пересічному інтелігентові підірвати його від оранжерійних квітів.

Ось два приклади. Перекладав я митком кілька книжок томі бібліотеки „Для школи і дому“, наприклад книгарні „Наук. Тва ім. Шевченка“. Їх не перекладали країни зразки нашої літератури з поясненнями, подекуди в передмові, за прикладом відомих аналогічних чужинних видань. На яких 20 томів є там неодинок без загла, але скільки між ними треба було виправити, щоб не загрозувати молоді помилкам!

Редактор більшої із цих лектур для молоді вживав таких форм „проста в се“, „згладом себе“, „несеть“, „жальність“ (поруч „несетися“), „ту“ (замість „тут“), „хоч як (зам. яка) чаріпа“, „мощалізмів як „прозрачний“, „озушевський“, „радуяний“, „обри“ (зам. „пруча“), — у правопісці ділити „слова а в тім (зам. „антїм“) „що йно“, „скільки небуди“, (зрештою москалізм), — не згадувати вже про деякі зовсім невірні пояснення слів і фразеологізмів в розі такої: „приходилось запоматати себе (!) білому студентові“, „інші письменники обмивали (!) тільки на те...“

Ще сумніше стоїть справа з виданнями „Наук. Тва ім. Шевченка“. Минув рік від хвилини, коли ця наукова установа приймала новий правопіс. Правопіс — дрібна, другорядна справа для загалу. Лікар, адвокат чи священик не має обов'язку стежити за нонисами транскрипції слів, а навіть еволюцією мови. Але філолог?

Фактом є — дивним, неімовірним, комічним чи трагічним — що за рік члени „Наук. Тва ім. Шевченка“ не тільки не засвоїли собі правил цього правопісу, але переплутують їх з усіма іншими. Хто не вірить, нехай відчинить свіжо виданий том ч. II. з історичними працями або „Збірник математично-природописнолікарської секції“ т. XXVIII—IX.

Правопіс? — дрібна, маловажна справа! Та зверніть увагу на мову цих видань! Можна списати цілі сторінки бюрократичного жаргону, москалізмів і польонізмів, які пишуться там не кожній сторінці, ніким неперекладеними, ніким не виправленими; так немов би останній листок із казандара видерали на вул. Чарнецького ч. 26, 30 чи 40 літ тому!

Як поясните це дивозглядне, спожаління гідне видовище? У першій мірі тим, що голова філологічної секції, одночасно і голова Наук. Тва ім. Шевченка д-р К. Студинський не мав загалі ніякої найменшого хвсту до літературної мови, а нині зашпоми в літа, не довчить і того, чого не встиг був вичити 25 літ тому. Зладжен ним синонідиана „Хропіка Наук. Тва ім. Шевченка у Львові за рр. 1926—30 є таким до кументом правопісної та мовної саламахи, що після неї не потрібне вже соромитися нідиш наш орган, що повторяє щодня ті самі традиційні переплутування.

(Довіщення буде.)

Деніков і т. д.). І тут певно Р. С. У. К. буде підлягати думку, що тут винес організаційний підхід догичного Повіт. Союзу, що далеко не виправдані справи.

Чому ми не поглянемо на справу зовсім реально і чому не пристосуємо нашого кооперативного життя до дійсних вимог теперішніх господарських відносин? Пошто стільки трудів і праці надармо зужити?

Я доbachу все лихо в незолідній організації наших кооперативів для закупки і збуту по селах і їх Союзів по містах. Твориться у нас штаби по селах, твориться штаби по містах, а загальний вислід — просто мізерний. Нам треба, на мою думку, конечно, і то чим скорше, аїрвати з дотеперішньої кооперативної практики і всею паровою перти до найсправдішньої централізації кооперативів для закупки і збуту, якщо хочемо нашу кооперацію вдержати і піднести її на вищий щабель!

Як це зробити? Гадаю, що треба би замість Союзів створити повітові кооперативи для закупки і збуту, які мали би свої філії і для деталізації продажів товарів і закупки продуктів по всіх селах повіту. Сільські кооперативи для закупки і збуту слід би ліквідувати, а всіх членів враз з усім кооперативним майном передати повітовій кооперативі. Ці повітові кооперативи зі всіх заходів наших земель створилиб одну централу для закупки і збуту у Львові в ролі комісionара.

Які користі можна би мати в такої реорганізації? 1) Ця повітова кооператива малаб нерівно яких 5.000—6.000 членів, а числячи один уділ по 10 зол., вона мала би самого ділового капіталу 50.000—60.000 зол. і тимсамим булаб значно сильніша, як тепер навіть найсильніші Союзи. 2) Ця повітова кооператива задля філіяльної системи моглаб по всіх селах повіту вести таку політику ціл на товарах і продуктах, що певно після одного року праці левин чи один приватний купець вдержався би на селі. 3) Можна би планоно організувати збут сільських продуктів. 4) Можна би до праці по філіях на селах залучувати кращих і певніших людей. 5) Можна би вести цілком точну політику закупки товарів у централь. 6) Можна би при такої кооперативі напевно зовсім планоно вести агрономічну роботу в повіті, бо на це моглиб бути фонди. 7) Можна би дати приміщення молодим хлопцям, що скінчили приміром торговельну школу „Прогресу“. 8) Можна би зредувати великий штаб ревізорів при Р. С. У. К. і приділити їх до повітових кооперативів, а з заощаджених грошей будувати кооперативні фабрики.

Таких і інших користей в перебудови нашої кооперативної можна би ще начислити більше. Тому думаю, що нам не застановлятися над тим, чи мають бути великі, чи малі Союзи, а приступати негайно до централізації кооперативів для закупки і збуту через творення повітових кооперативів з філіями по селах. Тоді праця на полі закупочно-збутової кооперації далаб далеко кращий вислід і принесла би для нашого села безпечно більшу користь, ніж тепер!

Степан Мацькевич.

На св. Миколая і на Ялинку
ЗАБАВКИ І ГАЛЯНТЕРІЮ

— поручає —
ПЕРША КРЕДЯ

КЛІНІКА ЛЯЛЬОК

1098 БВІВ, ГАЛ ІШЬКА Ч. 21. 1—5

Заворушення селян на Україні.

Рига. АТЕ. В околиці Білої Церкви. вибухли селянські заворушення в зв'язку з грабунком збіжжя. Селяни вбили трьох комуністів та підпалили комуну „Червоний Прапор“. З Кієва виїхав негайно більший відділ війська ДПУ та жорстоко розправився з нещасливими селянами.

Політична подорож Вен'зельоса.

Париж. АТЕ. З Атен повідомляють, що прем'єр Вен'зельос виїжджає вже на перший день Різдвяних Свят на подорож по Європі. Вен'зельос відвідає Відень, Варшаву, Лондон, Париж і Рим. Подорож грецького прем'єра має політичні цілі.

Найновіші моделі ЖІНОЧИХ ТОРБИНОК та вибагливу ШКІРЯНУ ГАЛЯНТЕРІЮ поручає

ФАБРИКА КУФРІВ І ТОРБ

Леопольда Розенцвайга

1106

Львів, вул. Сикстуська ч. 5.

1—5

Знесення конфіскації.

Окружний суд у Львові на засіданні в дні 10. ц. м. ухвалив конфіскацію резолюцій, ухвалених після розбиття Загальних Зборів „Основа“ на вічу українських студентів львівської політехніки. Нижче містимо її резолюції, ще раз в цілості.

Резолюції віча українських студентів політехніки.

Українська молодь львівської політехніки, відруково зібрана на вічу дня 30. XI. 1930 р., з обуренням стверджує, що слідує:

1. На Загальні Збори Товариства українських студентів львівської політехніки „Основа“ у Львові, які відбулися за дозволом Ректорату Політехніки і в присутності делегата Сенату дня 30. XI. 1930 р. в 10. салі будинку Політехніки, вдерлася група польської академічної молоді під проводом асистентів Політехніки Колячека і Косовського. Група ця виважила двері, увійшла до салі і вуличними окликами та наскрізь провокуючим поведінням старалася викликати реакцію зі сторони обуреного українського студентства, прийнятого на Загальних Зборах. Лише завдяки гідній поставі українського студентства не дійшло до кровавих подій.

2. Відпоручник Сенату, стероризований цим нападом, не взяв у достаточну оборону української молоді і, розв'язуючи Загальні Збори „Основа“, пішов на руку провокуючим елементам, а тим самим залегалізував їх некультурний виступ.

3. Цей виступ є черговою провокацією зі сторони польської молоді, яка веде систематичну акцію в цілі унеможливлення студій української молоді у польських високих школах. Зпоміж численних цього роду виступів слід підчеркнути здирання відзнак і шапок українським студентам, побиття в мурах Політехніки, знищення вже четвертої з черги габзютки Товариства „Основа“, насильне усунення 16 студентів з Політехнічного Інтернату в Дублянах коло Львова і т. д.

4. Українське студентство стояло завжди на становищі, що нормальні його студії є можливі тільки в українських високих школах та рішуче домагається негайного утворення українських високих шкіл у Львові.

Останній раз у Львові висвітлить Кіно „Фатаморгана“
дня 19. грудня 1930 р. в год. 12-й вв. лудне
фільму п. з.

Тарас Шевченко

Ревізії й арештування.

БЕЛЗ.

Дня 12. грудня ц. р. перевела поліція з Белза ревізію в канцелярії і мешканні адвоката д-ра Іллі Салагуба у Белзі та забрала етнографічну карту України й виборчі записки щодо вислуду і способу переведення виборів у Белзчині. Відтак придержала його на постерунок цілих 24 години, а дня 13. грудня ц. р. відставила його до повітового суду в Белзі, звідки після переслухання слідчим суддею він вийшов на волю за зложеним приречення.

КАМІНЕЧЧИНА.

В селі Соколові, пов. Камінька Ст., поліція перевела ревізію в місцевій учительки п-ї Мишакової і в студента Межа. Очевидно, ревізія не дала ніякого вислуду.

ВИЙШЛИ НА ВОЛЮ.

З тернопільської тюрми в останніх часах вийшли на волю отсі старші громадяни: банковий урядовець Остап Сік з Тернополя (сидів два і пів місяця), бувш. сенатор Микола Кузьмин з Озірної (сидів десять тижнів) і Осип Павли-

шин, бувш. нар. учитель і кооператор з Товсто-дуга, пов. Тернопіль (сидів три місяці і два дні). Без кавції вийшов тільки п. М. Кузьмин, нато-мість п. Сік за кавцією 2000 зол., а п. Павлишин за кавцією 3000 зол. Карного слідства проти них не припинено (державна зрада з § 58 к. з.) і воно ведеться даліше. В тернопільській тюрмі лиши-лося тепер ще 25 українських політичних в'язнів, майже виключно молодих людей, за винятком кількох селян з Богатковець і Купчинець, арештованих під замітом убивства посесора з Богатковець Йосифа Войцеховського, котрого через трьома тижнями невідомий спричинник убив вистрілом з револьвера вчором на дорозі між Купчинцями і Богатківцями, коли Войцеховський бричкою вертав домі. Між іншими у зв'язку з цією справою арештовано також бувш. кандидата на сенатора з листи ч. 11. Йосифа Федика, 60-літнього заможного господаря з Богатковець, пов. Підгайці, при чому він і інші арештовані мали потерпіти фізично.

Під Святого Миколая!

Поставили дитинка
Біля складу порцеляни
Олександра Ониська

А там за виставою
Горять, фліжанок ріжних —
Тільки бери і наповняй їх кавою...

То знову підставки, малі тарелки
На кожній з них прикраси:
Тут явті — там метелики.

Каже одно дитина:
„Колиб святий Миколай
Приніс те маленке горня,
То я чемсьенько що рані,
На вітку мамі і тата,
До двох випивав би снідання!“

А друге каже: „Дуренький!
Як вже просити святого,
То за той сервіс маленький!“

Можна на ньому подати
Ласощі всякі і страви,
Як придуть гості на свята!

Ходимо швидко до дому
Сядем на стіл і напишем
Листів дрібненьких святоку!

Приїде тут певно, бо близько,
Дорога легка й вигідна:
Галицька двадцять — Онисько!

Доля берестейських в'язнів.

До суботи, 13. грудня ц. р., перебували всі арештовані б. українські послы, б. Берестейські в'язні, у львівській слідчій тюрмі при вул. Казимирівській (у т. зв. Бригідках). На днях мали вивезти з тієї тюрми б. пос. Д. Паліва до колонійської тюрми, д-ра Осипа Когута до станиславівської тюрми, а б. пос. Вислоцького до злочинської тюрми. В тюрмі Бригідки осталиб таким чином з б. берестейських в'язнів тільки б. послы В. Целевич та Ів. Лішинський.

Філя Кр. Тов. Охорони і Ліпки над молодію у Львові
улаштує дня 18. грудня в 21. години

Традиційний

Свято -- Миколаївський Вечір

у салях „Рем.синьот Палати“ при Стрілецькій

1092 Площі ч. 8. 1—1

Дарунок можна скласти від год. 17. до 21. в Ремісничій Палаті, де можна також одержати запрошення.

Ліквідація комісаріятів у СРСР.

Рига. АТЕ. З Москви надійшли вістки, що президія Виконавчого Комітету порішила ліквідувати у всіх радянських республіках, які входять у склад СРСР, комісаріати внутрішніх справ. Метою ліквідації комісаріятів внутрішніх справ є централізація цілої влади в органах ДПУ, щоб запобігти дальшому загостренню політичної ситуації в СРСР.

А. ПЯСЕЦЬКИЙ С. А. КРАКІВ
ФАБРИКА ЧОКОЛЯДИ

поручає: у величезній виборі безконкуренційні ролі „метанової, молочної, десертної чоколяди“, як також чоколяди, кармельки і цукри. Не шумно рекламую, підтримую і надаю згоди шкільним, фабричним і т. п., але в основі знаменитими виробами прикрашених і гарантованих чистих сиринців, хочемо „добувати“ організація якнайкращих вод, дякуючи одночасно своїм виробам напристрани ціни.

764

Замовлення приймає „Народня Торговля“ Львів.

17—20

— „Володарі“ Америки про поворот добробуту. Як відомо, бувший американський амбасадор до Німеччини, Джерард, оголосив незадовго до свого поїзду до Європи свій погляд, що Америкою правлять незграбні і некомпетентні промисловці, торговці, фінансисти і т. ін. Один з читачів газети „Нью Йорк Таймс“ написав лист до того органу, щоб звернувся до згаданих 64 американських „володарів“ із запитами, як вони думають подлатати теперішню господарську кризу. „Володарі“ поділилися на 3 групи у своїх відповідях: одні нічого не відповіли, бо перебувають на вакаціях; другі б'ються з

ає свій, а більше праці". Так між іншими відповіли Сиді З. Мичеда, президент "Електрик Бонд-енд Шер Компані", Адольф Цукор, президент "Перемант-Пабанкс", Вілліам Крокер, президент "Першого Національного Банку" в Сан Франціско і інші. Деякі заявляють, що відповідь вимагає більшого приготування; інші кажуть, що криза не така страшна, як її малюють і т. п. Інтересна є відповідь Вілліама Гріна, голови "Американської Федерації Праці". Він каже між іншим: В теперішню пору потрібне щире порозуміння між урядом і представниками бізнесу та фінансів, щоби пустити розгінне колесо в рух, а саме через сфінансування підприємств і започаткування закупки випродукованих дібр. Теперішня депресія прийшла задля того, що пересічний громадянин не має за що купити

випродукованих продуктів і вони лежать безужиточно нагромаджені.

— Стара співачка буде їздити ослом. Стара американська оперна співачка, Мері Гарден, заявила, що буде співати ще два роки, а відтак покине кар'єру і буде жити життям на лоні природи, серед диких гір на острові Сінгаї коло Італії. Там вона буде їздити ослом та оглядати дику сторону острова.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Володимир Чубатий, зльокатований народний учитель і бувший поручник УГА, помер у Тернополі дня 12 листопада 1930 в 48 році життя. Покійний був старшиною австрійської

армії, а опісля як поручник служив в УГА, та перебував з нею похід за Збруч. По повероті до краю не прийнято його до учительської служби і він мусів заробляти на прожиток приватними лекціями, бо, не зважаючи на кількісність учительської служби, не призначено йому ніякої пенсії. Тому при кінці життя проживав Покійний серед невідрадних матеріальних відносин і це також причиною чимало до його передчасної смерті. В. Й. П.

Ціни набілу у Львові.

"Маслосоюз" платив кооперативам дня 16. XII. п. р. масло при експорті: солоне 530 злот., масло прина бльокіе песолоне 530 злот., літра молока 029 злотів, літра сметани 150 злот., коня зепи 1120 злот.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський театр:
Середа, 17 грудня, година 7:30 веч.
"Кордіан".
Четвер, 18 грудня, година 7:30 веч.
"Фіалка з Монмарт".
Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):
Середа, 17 грудня, година 7:30 веч.
"Корнелієвські діюни".
Четвер, 18 грудня, година 7:30 веч.
"Нова подружка змону". Прем'єра.
Малі Миський театр:
Середа, 17 грудня, година 7:30 веч.
"Червоні мої жінки".
Четвер, 18 грудня, година 7:30 веч.
"Червоні мої жінки".
Театр Новин (в сіді кіна "Кольосей"):
Середа, 17 грудня, год. 7:30 вечором
"Розчин проф. Гінтля".
Четвер, 18 грудня, год. 7:30 вечором
"Розчин проф. Гінтля".

Кіна.

ЯПОЛЬО: "Веселі жіночки" і "Пошлюбна подорож" (Віда Дов).
Ліно: Звукова комедія: "Чар Мексиканки" і звукова драма: "Знайома з минулого".
МІРУСЕНЬКА: Звукова фільма: "З Бирдом до Полудневого бігуна". Три пригоди.
ОМІЛІ: "Кізи на засланні". Сифонічна і балетна оркестра та російський хор.
ПІЛІ: "Дівчина в Каїро".
ПІЛІС: Звукова фільма: "Опір і опорт" (Льон Чанев).
ПІЛІС: "Прихильник індійців". (Тім Мек Кой) і додатки.
ПРОМІЛІ: "Чотири чорти".
ФІЛІМОРІНІ: Озеро кохання (Бріг. Гельс). Люка Розвольського.
ЛІМЕРІ: "Віла княгиня". (Шодя Негрі).
СІЛІБЕ: "Рудоводоса" (Казра Бов) та "Остання каравана" (Джек Голт).
УЛІМІ: "Зведена любка" (Рене Адоре).
Моні на вогненому змії".

Програма радіо.

Середа 17. XII. 1930.

Варшава (1411,7) 17:45 Концерт.
Гельсінфорс (221,4) 18:40 Радиооркестра.
Букарешт (394,4) 16:00 Легка музика. Арія (426) 16:00 Концерт Стокгольм (435,8) 19:00 Мадярські пісні, спів Ольги Надводи Рим (441,4) 12:45 Легка музика. Прага (456,2) 19:40 Концерт співачки з інституту для сліпих. Відень (516,3) 19:35 Капелла Гумера. Будапешт (520,5) 17:25 Оркестра скату Ленінград (1000) 17:30 Російська музика.

Четвер 18. XII. 1930.

Варшава (1411,7) 17:45 Концерт.
30:30 Легка музика. Гельсінфорс (221,4) 20:30 Радио-концерт. Липськ (233,4) 16:30 Сифонічний концерт. Мюнхен (532,9) 20:00 Оперетка. Лондон (356,3) 14:50 Концерт. 20:45 Камеральна музика. Гамбург (372,2) 20:00 Легка музика. Штутгарт (360,1) 20:00 Опера. Букарешт (394,4) 20:00 Опера. Брно (402,8) 16:00 Концерт. Стокгольм (435,8) 19:30 Радио-концерт. Рим (441,2) 17:00 Концерт. Рига (521,5) 19:13 Концерт. Будапешт (530,5) 19:30 Опера. Арія (426) 16:00 Камеральна музика. Москва (724) 21:00 Концерт. Ленінград (1000) 16:40 Концерт. Париж (174,1) 21:45 Концерт.

Опівістки

За оголошення редакція не відповідає

Заходом Забавового Гуртка при Г-ві "Зоря" відбувається в п'ятницю, дня 19 грудня (1930) р. у власній сіді при вул. Корнелієвській 25. Гостина св. Миколая. Початок в год. 5:30 пополуночі. Вступ вільний, дарунок приймає щодня при Святийській від години 6 — 9 вечір в домі Г-ри — Виділ.

Кооп. Український Театр у Львові
Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станіславові. 881

Яворів сіді Нар. Дому:
17. XII. "Церковна мина".
18. XII. в Монастирі для учиниць — "Маруся Богуславка".
19. XII. сіді Нар. Дому: "Жінка, яка забилася".
20. XII. "Гарна Олена".
21. XII. "Гетьман Дорошенко".
Управа Театру звертається з проханням до ВП. Громадянства Яворова, прижити театральну дружину (30 осіб) на час побуту в Яворові. Список дружини передано до Політової Торговельної Співки.
Репертуар Нового Українського Театру дир. П. Карабіневича 1096
Каміка Струмиліа:
17. XII. "Викрест".
18. XII. "Маруся Богуславка".
19. XII. "Он не ходи Грицю".
20. XII. "Пам'ятар".
21. XII. "Шукаю мужа".
Ходої:
20. XII. "Танок Венери".
21. XII. "Шукаю мужа".
Радехі:
12. XII. "Циганка Аза".
23. XII. "Майська Ніч".
24. XII. "Танок Венери".

Театр відновлює "Вій" в новій постановці та робить приготування до постановки "Сорочинський Ярмарок", та "Діюни в Корнелієвській". Переклад "Діюни в Корнелієвській" давко вий на себе по просьбі Театру Вп. Чарнецький.
Порядок Богослуження дня 19/12 1930 р. в п'ятницю в храмовий празник в церкві св. О. Миколая у Львові.
— Четвер, Манеченіє 18/12 1930 р. В год. 5. вечір Всеночіє. Наука, Су. пачація, Взагословення Найсв. Тайні і пачування св. Мира з Мошеї св. О. Миколая в Барі. Пяток, 19/12 празник храм. св. О. Миколая. В год. 5. рано Утрени. В год. 6. 7. 8. і 9. читані св. Літургії. В год. 10. рано торж. Архирейська Служба Божа. В год. 10:45 Проповідь. В год. 13. Водосвяття перед церквою. В год. 16. Вечірня, Наука, Акафист св. О. Миколая, Супакиця, Взагословення Найсв. Тайни, пачування св. Мира з Мошеї Барійського Святителя Хр. Миколая Служання св. Сповіді від год. 5. рано до 13. — Субота, 20. грудня 1930. Попразен. В год. 8 рано спинана св. Літургія за упокій прахія, а Соборний Парастасом. — св. св. Василь Лончина. 191

Заходом всіх українських установ у Гурці н. Сгр. відбувається дня 22 грудня 1930 р. в сіді Народного Дому Святої Академії в честь нашого Архипастира Іх ексцеленції Митрополита гр. Андрія Шептицького 7 нагоди 30-літнього ювілею на митрополічній престолі. — Комітет Початок в год. 20-й. Дохід призначений на ремонт дому фліл "Прогресс". Програма: 1. 1) Вербінський: "Хвалите" — мш. хор. 2) Вступне слово. 3) Степенко: а) "Дивна новина". б) "Днес поже" — мш. хор. 4) Малеюх: "Піч у тюрні" — декламация. 5) Лопатинський: "Хари" — бар. солю о. Адр. Левинський. 6) Боринський: "Благословен Господь" — псалом на мш. хор. 7) Леонтович: "Ой айшаа зоря" — кантата на мш. хор. 8) Реферат. 9) Гайворонський: а) "Чорна ріка", Якименко: б) "Ой гизда" — мш. хор. 10) Лопатинський: "Зелений гай" — бар. солю о. Адр. Левинський. 11) Малеюх: "Не стало одної душі" — декламация. 12) Боринський: "Вознесу Ти Боже мой" — псалом на мш. хор. Закінчення. Дирігент хорів: А. Горечко.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Толочу десь на оксамітах і на пачуваннях пачах навіть старих, змичених; відсвіжкую, чиную, переробляю. Волянська, Львів, Соборного 12, тел. 17-01. 2324 367

КОНЦІПІЕНТ АДВОК. з 3-літньою
адвок. практикою шукає місця в адвокатурі з дня 15/1 1931 р. Зголошення до Адв. "Діло" під "Я. О." 1021 4-6

МІД. ПАТОКУ найліпшої якості, лічильний, з власної на верхах Бескиду подоженої паски — на кашель, легені, серце і астму, надзвичайно помічний — висилає в довільній кількості netto 1 кг. 6 злот. за послатом о. Іван Тимчук грек. кат. па. ох і декан в Бельонії п. п. Сянки (Slanki). 1084 2-3

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятих літ у північному краю фірма Іван Зельтенрайх. Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую брілянти, золото, срібло, плати найвищі ціни. 437

У ЯЛОВЦІ, дирігента й обнабленого з веденням кооперативного книговодства, пошукую Філія "Прогресс" в Журвані. — Зголошення слати на адресу: о. Юрій Боднар, ЯЛ-ліні п. Журвані. Неприйняті офери без відповіді 1087 2-3

ПАТИМО високі ціни за золото, брілянти, перли, локс, бровські, Роважанські, Львів, (Готель Жоржа), вул. Академічна ч. 2. — Оцінка безплатно. 888 3-2

КОМНАТА соняшна, елегантно умебльована, друга неумебльована з бильоном, обі свожо мальован., з входом зі сходової китки, до винайму за раз прямо від господаря солідним особам на становищу, вул. Грошовська 34, віла. 1101 1-1

З ПРИЧИНИ ВІЗДУ продам каміньово-П. пов. Ціна 2500 дол., вклад 2500 дол. Дохід місячно 480 дол. — Дім партерний новий, комфорт. Ціна 2500 дол. 3 покої і кухня вільні. Відомість від 2-3 поп., вул. св. Петра 11, П. пов. Чорний. 1101 1-1

З А БЕЗЦІН можна купити в "Народній Гостиниці" уживані меблі: а) 2 комплетні спальні, які мають по 2 шафи, ліжка з матрац. вкладами, 2 нічні шафи, 1 шафу з зеркалом, 1 столик і 2 крісла; б) 5 спальні з 1 шафою, ліжком (з матрац. вклад.), 1 нічний шафою, 1 шафою з зеркалом, 1 столик і 2 кріслами. 1104 1-2

ДО ВІНАЙМУ кімната умебльована, Генина 24, І. пов., віла з вул. Писюної. Оглядати між 3-7 год. 1094 1 3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-р ЄВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, спеціаліст скірних, венеричних і сексуальних недуг (пролова неміч) та лікарської косметики

ордиує в скірних недугах

і т. д. від год. 8½—10, 14—16.

в косметичні від 10—11 і 16—18

в неділі і свята від 10—11.

Гірське сонце. Валюфор. Діатермія. Криотерапія. Сепаратков. владні.

Львів, вул. Сикстуська ч. 22, III. п. (біля Нар. Гостиниці).

Віла до вжитку. Телефон 38—90

Меблі ріжного рода, можна найкорисніше купити у відомій фірмі "Doroteum", Львів, Сикстуська 15—01. Догодні умови. 2361 25-2

Присилайте передплату!

У перші роковини смерті бл. п. о. Михайла Олексинина

Надзвичайного і ніколи Незабутнього Гатка і Дідуня, укр. кат. пароха Суховолі, пов. Броди, надправиться

Заупокійна Служба Божа з панахидою

в суботу дня 20. грудня п. р. в 7 год. рано в Архикатедральній церкві св. Юрія, на яку запрошують своїх і знайомих

Піти й пичи.

ЧЕРГОВІ

Загальні Збори

член в Товариства: Український Інститут для дівчат у Перемишлі відбудуться у великій сіді інституту в Перемишлі у вісторок дня 30. грудня 1930 р. в год. 4. пополуночі, з таким порядком нарад:

1. Звіт зі стану Товариства за рік 1929/30.
2. Звіт Контрольної Комісії.
3. Ухвалення бюджету на рік 1930/31.
4. Вибір 3 членів Виділу і 3 заступників.
5. Вибір Контрольної Комісії.
6. Внески і запити.

Якби у вищезначеній годині не відшлось потрібне число членів, другі загальні збори відбудуться в тій самій сіді і місці і в тій самій денний порядок в год. 4:30 поп.

ЗА ВІДІЛ ТОВАРИСТВА;
Д-р Загайкевич О. Греголінська
заст. голови, секретарка.

Магістрат кор. стол. міста Львова

Л. М. 13897/30.

В 1/1.

У Львові, дня 15. грудня 1930.

ОПОВІЩЕННЯ

Магістрат кор. стол. міста Львова подає до публічного відомо відомо до постанови закону з дня 11 серпня 1923, Дз У Р. II Ч. 94, поз. 717, розпорядку Президента Річнопосполитої з дня 17. червня 1924, Дз У Р. II Ч. 51, поз. 521 та § 33 розпорядку Міністра Внутрішніх Сп. аз з дня 28 червня 1926, Дз У Р. II Ч. 79, поз. 434, що предлаімар додаткового бюджету на рік 1930/31 є вкладаений до перегляду в бюрі Виділу і Магістрату (ратуш. і п. д. в. 62) через 7 днів, а саме від дня 16. грудня до дня 22. грудня 1930 включно, а годинах від 9-тої до 13-тої.

Інтересованим платникам комунальних даних присагуюте право переглядати вкладаений бюджетовий бюджетар в повний речинці та вносити заводи і застереження в дальшій 7-денній речинці, отже до дня 29. грудня 1930 включно.

П. ексцелент міста:
Інж. Ян Бмозовскі з. р.

Св. Миколай з морозом іде!

Дарунок на св. Миколая — це і радість для молоді, а розгата для старших. Найкращим дарунком під зликову по. у — це теплий светер та вазгал: тепла водичка (гардероба, яку кожний повинен купити готову або на законення в одинокій українській Трикотарні, Катрі Венгер, Львів, Ко. туюла 2.1. 10/5

Ширіть наш часопис!